

CONVO

KNNV afdeling Utrecht

Zomer 2022

Jubileumdag KNNV Utrecht

Kwartiertelling vlinders

De Roeken van Utrecht

Heel veel activiteiten

Jubileumdag

Ik val maar even met de deur in huis. Op 19 juni aanstaande houden we onze jubileumdag en we zouden het als bestuur heel fijn vinden als veel leden daaraan deelnemen. Verderop in dit nummer staan meer details over de viering, daar ga ik dus hier niet op in. Wel wil ik even stilstaan bij het jubileum op zich.

Waarom worden jubilea eigenlijk gevierd? Het moment van oprichting is al lang voorbij, de tijd heeft daarna onverbiddelijk voortgeschreden en zal dat ook blijven doen, ook als we geen aandacht aan het jubileum schenken. We kunnen onze schouders erover ophalen. In ons geval kunnen we dat doen, maar toch zie ik een paar goede redenen om af en toe, zoals nu, bij ons verleden stil te staan.

Er was destijds een duidelijke aanleiding voor de oprichting van onze vereniging en deze aanleiding heeft nog niets aan actualiteit verloren. Het vergroten van de kennis van de natuur in de omgeving waarin wij leven was 120 jaar geleden niet alleen een zinvolle, maar ook leuke activiteit. Jac. P. Thijsse noemde het destijds 'natuursport'. Het recreatieve en het gezonde stond voorop. De relevantie hiervan is in de loop der tijd alleen maar toegenomen. Daarmee bedoel ik niet zozeer het toegenomen belang van lichamelijke inspanning als je bezig bent met veldbiologisch onderzoek, maar vooral het belang om de natuur goed te kennen omdat die kennis hard nodig is om de natuur te beschermen. En het belang om aan al die bezigheden plezier te beleven, niet alleen in individueel, maar zeker ook in sociaal opzicht. Dat onze vereniging jaar in jaar uit actief is geweest, is iets om trots op te zijn. Dat versterkt onze motivatie.

Er zijn nog meer voordelen van het vieren van een jubileum. Leden leren elkaar (beter) kennen en door naar buiten te treden trekken we de aandacht. Met publieksactiviteiten kunnen we belangstelling voor onze vereniging opwekken. Want ja, een paar actieve leden erbij kunnen we goed gebruiken. Op 19 juni combineren we het natuurinhoudelijke (excursies) met het sociale (borrel). Alle reden dus om te komen.

Voorpagina: Bergveldwesp, Gerendal
foto: Paul Damoiseaux

Inhoud

- 2 Jubileumdag
- 3 Jubileumdag, details
Notulen ALV 2022
- 4 Geschiedenis Vechtrovers in Utrecht
- 6 Kwartiertelling vlinders
- 7 Inventarisatie broedvogels Gunterstein (3)
- 8 Vrienden van Amelisweerd
- 9 De Roeken in Utrecht; stand van zaken
- 11 Activiteiten afgelopen periode
- 13 Activiteiten komende periode
- 15 Watertuintjes Merwedekanaal
- 16 Activiteiten in Vogelvlucht

De afdeling Utrecht (1902) omvat Utrecht, Vleuten, De Meern, IJsselstein, Nieuwegein, Maarsse, De Bilt, Bilthoven, Houten en Vianen
Voorzitter: Frans Coolen;
voorzitter@utrecht.knnv.nl
Secretaris: Paul Raadschelders;
secretaris@utrecht.knnv.nl
Ledenadministratie: Paul Raadschelders;
ledenadministratie@utrecht.knnv.nl
Penningmeester: Maarten Drost;
penningmeester@utrecht.knnv.nl
Natuurhistorisch secretaris: Renee Lommen;
activiteiten@utrecht.knnv.nl
Webmaster: Cockie Streng;
webmaster@utrecht.knnv.nl
Public relations: vacature;
Redactie: Paul Damoiseaux;
redactie@utrecht.knnv.nl
Plantenwerkgroep: Richard Janzen;
plantenwerkgroep@utrecht.knnv.nl
Vogelwerkgroep: Menko Vlaardingebroek;
vogelwerkgroep@utrecht.knnv.nl
Erelid:
Mevr. P. Bouwmeester-Bels
Website: www.utrecht.knnv.nl

Jubileumdag, details

door Frans Coolen

Het bestuur nodigt alle leden uit om deel te nemen aan de activiteiten van de jubileumdag op zondag 19 juni. Deze vindt plaats op het Landgoed Haarzuilens en bestaat uit twee onderdelen:

1. Je kunt deelnemen aan een van de 4 excursies op het landgoed. Je kunt kiezen uit een plantenexcursie, een vogelexcursie, een vlinders/libellenexcursie en een excursie over de geschiedenis van het Landgoed Haarzuilens. Onder andere worden het akkerreservaat en de bloemrijke oevers van de Haarrijnse Plas bezocht. De excursies vertrekken allemaal vanaf hetzelfde punt:

Ingang van de Geertje's Hoeve, Thematerweg 5, 3455 SM Utrecht

Als je met de auto komt, kun je parkeren op het parkeerterrein van Natuurmonumenten dat naast de Geertje's Hoeve ligt. Alle excursies beginnen om 15:00 uur.

Ook niet-leden kunnen deelnemen aan de excursie. Je hoeft je niet aan te melden.

Aansluitend is er van 17:00 tot 19:30 uur een borrel in de nabijgelegen

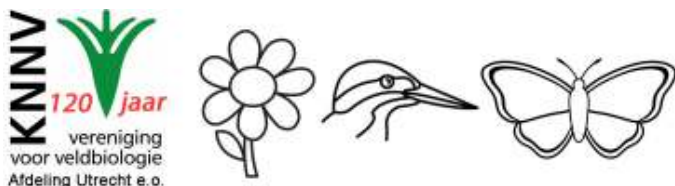
Gasterij Wielrevelt, Thematerweg 10, 3455 SN Utrecht.

De borrel is uitsluitend toegankelijk voor leden. Partners zijn ook welkom. Voor de borrel moet je je aanmelden (via de website utrecht.knnv.nl). Tijdens de borrel wordt ook de winnaar van de fotowedstrijd bekendgemaakt.

De eerste twee consumpties zijn gratis voor de leden. In verband met de catering verzoeken we je dringend je uiterlijk 12 juni aan te melden.

Reserveer de datum in je agenda! We hopen je 19 juni te kunnen begroeten.

Bestuur KNNV afdeling Utrecht

Boekenbestelservice KNNV

Raadpleeg de website van de KNNV-uitgeverij (knnvuitgeverij.nl) of de advertenties van de KNNV-uitgeverij in Natura om te bepalen wat je wilt bestellen. Informeer naar de prijs bij de afdeling Utrecht (het gaat om aanzienlijke kortingen). Stuur een email met de volledige bestelinformatie naar penningmeester@utrecht.knnv.nl

U ontvangt een factuur en zodra deze betaald is, worden de boeken besteld. De boeken kunnen worden afgehaald bij de penningmeester (woonachtig in Tuindorp, Utrecht).

Notulen ALV 2022

door Paul Raadschelders

Opening en vaststellen agenda

De agenda is ongewijzigd.

Notulen ALV 2021

Notulen zijn onder acclamatie en dankzegging aan de secretaris goedgekeurd.

Mededelingen

Cockie Streng meldt de stand van zaken rond de watertuintjes. In verband met werkzaamheden aan de kades van het Merwedekanaal zijn de watertuintjes tijdelijk verplaatst. Deze worden zo snel mogelijk weer teruggezet en opgeknapt. Voor de 2de keer is een voucher toegekend. Deze zal worden besteed aan een aantal kleinere tuintjes, speciaal voor futen. Cockie heeft met duikers gesnorkeld en onderwaterfoto's gemaakt. Er zijn toen snoekjes en een grote snoek waargenomen.

Jaarverslagen (algemeen, jaarrekening, activiteiten, plantenwerkgroep, vogelwerkgroep)

Algemeen: wordt goedgekeurd. Over de Jaarrekening meldt penningmeester Maarten Drost dat bij een eigen vermogen van €12.506 en een omzet van €6000 de afdeling 2x de jaaromzet haalt. Hij vindt 1x eigenlijk voldoende. Een van de aanwezigen merkt op dat er wel erg weinig geld besteed wordt aan lezingen. Sprekers van buiten halen maakt het bijwonen van een vergadering interessant en trekt misschien ook weer andere mensen (ledenwerving). Misschien kan de activiteitencommissie lezingen organiseren. Daar staat tegenover dat de ervaring leert dat er over het algemeen weinig publiek op af komt en de kosten aanzienlijk zijn. Cockie merkt op dat online-lezingen wel veel deelnemers trekken. Plantenwerkgroep: Richard Janzen probeert 1 à 2 keer per jaar een spreker te halen. Dit trekt 10-15 mensen.

Vaststellen ledencontributie 2023

Maarten stelt voor de vroegbetaalkorting te verhogen tot €1,50 (was €1,00) en de termijn te vervroegen tot 1 februari (85-90% van de leden deed dat al). Leden krijgen in de loop van december een email met betaallink, daarna herinnering op 1 januari en eind januari. Het verzenden van een aanmaانبrief kost €1. Het voorstel wordt aangenomen.

Kascontrolecommissie (Richard Janzen en Nine Ebben)

De kascontrolecommissie heeft het financieel verslag na controle goed gekeurd. De vergadering geeft de penningmeester de charge onder dankzegging.

Benoemen kascontrolecommissie 2022

Nine Ebben is afgetreden. Richard Janzen blijft aan; Rinus Sommeijer meldt zich aan als lid van de kascontrolecommissie.

120-jarig jubileum KNNV afdeling Utrecht

Frans Coolen meldt dat alle voorgenomen activiteiten zijn geïmplementeerd. Het gaat om een aantal publieksgericht activiteiten zoals:

- excursie Vechtoeverpark, gericht op beginners en werven van nieuwe leden.
- plantencursus in mei door Frans Coolen, Richard Janzen en Frans Kok. Deze is inmiddels volgeboekt. Misschien wordt deze later nog eens gegeven.
- fotowedstrijd met daaraan gekoppeld jaar-/verjaardagskalender. Het resultaat is heel mooi, maar de belangstelling hiervoor viel tegen.
- 4 verschillende excursies. Hieraan kan iedereen deelnemen zonder aanmelding vooraf. Aansluitend is er een borrel voor leden, partners zijn welkom. Dan worden ook de prijswinnaars van de fotowedstrijd bekend gemaakt. Voor de borrel moet je je aanmelden, in verband met de catering uiterlijk 12 juni. Info over alle activiteiten en aanmeldingspagina staan op de website.

Rondvraag en sluiting

Lia Oosterwaal dringt er op aan dat leden niet alleen via de Nieuwsbrief worden uitgenodigd, maar ook via een aparte uitnodiging (in platte tekst).

Rinus Sommeijer attendeert op een actie van de gemeente Utrecht gericht op bodemnestelende wilde bijen. Hij is lid van de volkstuin De Driehoek (Tuindorp Oost) en daar hebben ze een bijenburcht gemaakt met materiaal dat de gemeente gratis ter beschikking heeft gesteld. Dat kan ook op een plat dak. Zie voor meer info de site van Utrecht Natuurlijk.

Saskia Bantjes bepleit meer inhoudelijke, deskundigheidsbevorderende activiteiten. Het bestuur vraagt leden om te komen met suggesties.

Na een korte pauze geeft Paul Raadschelders een lezing over orchideeën. Hij ging uitgebreid in op de rijke orchideeënflora van Ecuador, en vertelde ook over de orchideeën in Hoograven en de vele orchideeën die te vinden zijn in de Botanische Tuinen van Utrecht, waar hij werkzaam is als vrijwilliger.

bron: zie kop van dit artikel

Geschiedenis van de Vechtoevers in de stad Utrecht

door Richard Janzen, Plantenwerkgroep

bron: www.utrecht.nl/wonen-en-leven/parken-en-groen/parken-en-plantsoenen/vechtoevers/

Op 2 juni wordt er een publieksactie in het Vechtpark georganiseerd. We schreven er al over in de vorige Convo. Voor de rondleiders zochten we naar de geschiedenis van dit gebied. We denken dat dit voor lezers van de Convo ook interessant is.

1000 voor Christus (ongecultiveerd landschap)

Onbedijkte rivier de Vecht kronkelt door het landschap. Bewoning op hoger gelegen gebieden (Stroomruggen) langs het water, o.a. bij huidige Marnixlaan.

40 na Christus

Stichting castellum Traiectum op doorwaadbare plek aan de Vecht. Vecht is belangrijke vaarroute.

Ca 1000 (bedrijvigheid)

Utrecht heeft een haven aangelegd ter hoogte van huidige Waterstraat, hiervoor wordt een deel van de Vecht hier rechtgetrokken.

1148-1338

de Vecht wordt in twee fasen gekanaliseerd tot aan de (huidige) Rode Brug. Hier komt een ommuurde voorstad: de Bemuurde Weerd met een eigen poort (Pellicussenpoort) en omgrachting (Oosterstroom en Westerstroom). In deze ommuurde voorstad is veel bedrijvigheid. Naarmate de bebouwing toeneemt, verplaatst bepaalde bedrijvigheid zoals pottenbakkerijen zich uit de Bemuurde Weerd naar de Lauwerecht.

Figuur 1 Klooster van de Kartuziers

bron: zie kop van dit artikel

1250-1500 (bewoning)

De eerste kastelen worden gesticht op hoger gelegen plaatsen langs de Vecht, zoals Zuilen dat voor 't eerst genoemd wordt in 1247. Ook vestigen zich er kloosterorden zoals de Cisterciënzers in 1244 (Mariëndaal) en de Kartuziers in 1392 (Nieuwlicht).

Gasthuizen zoals het Anthoniegasthuis (1435) worden opgericht net buiten de stad. De rest van de gebieden langs de Vecht is in gebruik als tuin- en landbouwgrond. Op de rechteroever van de Vecht wordt een jaag- en zandpad aangelegd.

1600-1800

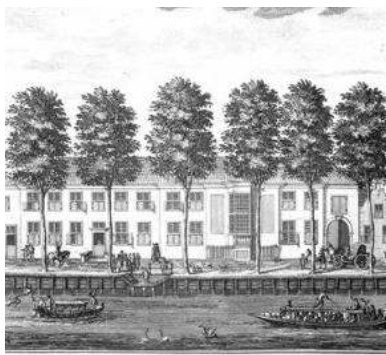
De Vecht wordt het gebied voor de luxe buitenplaatsen van onder andere rijke Amsterdamse kooplieden. Oude kastelen worden omgevormd tot luxe buitenplaatsen en nieuwe buitenhuizen worden gebouwd. De buitens worden soms gecombineerd met bedrijvigheid en vaak met grote tuinen.

1681

Oprichting van de buitenplaats en zijdenkwekerij Zijdebalen door Jacob van Mollem, diens zoon David van Mollem bouwt het uit tot ongeëvenaarde grootte.

1807

Aanleg van de Joodse begraafplaats aan de Vecht.

Figuur 1. Amsterdamse straatweg die Napoleon liet aanleggen.

bron: zie kop van dit artikel

1812

Napoleon laat de kaarsrechte Amsterdamsestraatweg aanleggen als vervanging van het Zandpad als route naar Amsterdam.

Geschiedenis van de stedelijke Vecht

1800-1880

Vecht maakt onderdeel uit van de Keulse Vaart als belangrijke vaarroute voor de handel, totdat het Merwedekanaal in 1880 deze functie overneemt.

1819-1821

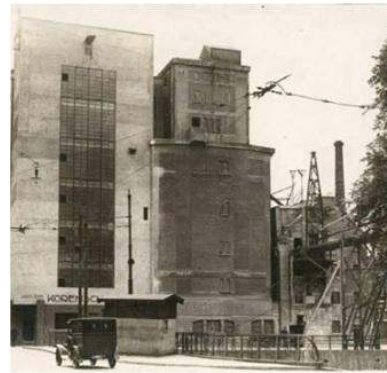
Fort de Klop wordt aangelegd als onderdeel van de Nieuw Hollandse Waterlinie. De Klopvaart/dijk wordt onderdeel van de linie en het inundatiesysteem.

1830-1900

Bedrijvigheid vestigt zich aan beide zijden van de Vecht, zoals de Korenschoof (later Lubro), de Beenzwartfabriek van Wed. Smits & Zn en diverse pannbakkerijen waaronder Schroeff en Zoon.

1917

In het kader van gemeentelijk woningbouwplan worden meer dan 1000 woningen gebouwd in Ondiep.

Figuur 1. de Korenschoof later de Lubro

bron: zie kop van dit artikel

1950

De rioolwaterzuivering wordt geconcentreerd en uitgebreid aan de Vecht

1948-1954

Bebouwing van laatste open plekken in Ondiep en Pijlsweerd in het kader van de Wederopbouw, laatste hoveniers verdwijnen, alleen de boerderijnamen blijven: Laan van Engelswier, Petemoederlaan etc. Noordse Park wordt aangelegd.

1954

Annexatie van o.a. buurgemeenten Zuilen en Maartensdijk maakt nieuwe uitbreidingswijken langs de Vecht mogelijk.

1955-1965

Prostitutie verschuift uit delen van de binnenstad naar woonboten langs de Vecht.

1954-1959

Nieuw Zuilen wordt gebouwd in een afwisseling van hoog- en laagbouw en open verkaveling en doorlopende groene strook langs de Vecht.

1960-1970

Overvecht wordt gebouwd als grootste en meest groene naoorlogse wijk. Het Vechtzoompark uit 1969 is ontworpen als een unieke combinatie van historisch rivieroeverlandschap met lintbebouwing en bijzondere historische fragmenten (theekoppel, poort, hekwerken) geïntegreerd met losgeplaatste grootschalige randbebouwing van de nieuwe wijk.

1975-1990

Bedrijvigheid verdwijnt langs de Vecht, met name in het deel Bemuurde Weerd en Lauwerecht. Tegelijkertijd vindt er stadsvernieuwing plaats, soms nog grootschalig (Kaatstraat), maar vaker kleinschalig, passend in de stedelijke context (Lauwerecht).

Vanaf 2000

Plannen voor herontwikkelingen van het Lubro-terrein, bij de Rode Brug. Fort de Klop wordt kleinschalige camping.

Kwartiertelling vlinders

door Nine Ebben

(bron: www.vlinderstichting.nl/)

Dit jaar was er na twee jaar weer een Vlinderdag in de Junushoff in Wageningen. Het werd pas op het laatste moment duidelijk dat dit weer mogelijk was.

Ondanks de korte voorbereidingstijd waren de medewerkers van De Vlinderstichting (en van de Junushoff) erin geslaagd een prima bijeenkomst te organiseren. Zo'n vierhonderd mensen hadden op deze korte termijn besloten naar Wageningen te komen en nog zo'n driehonderd mensen keken online mee.

Projectleiders van De Vlinderstichting brachten de aanwezigen op de hoogte van wat er zoal speelt op dit moment. Ook twee externe sprekers verzorgden boeiende presentaties. Er waren drie blokken: Terugkijken en vooruitzien, Onderzoeken, nu en in de toekomst en Genieten en beschermen.

Bruine vuurvlinder

foto: Nine Ebben

Ik ben naar de Vlinderdag geweest en heb erg genoten van de verschillende presentaties. Op de site van de Vlinderstichting is de hele Vlinderdag terug te kijken en zijn de diapresentaties te zien.

Hierbij wil ik een relatief nieuwe actie van de Vlinderstichting onder de aandacht brengen in de CONVO, namelijk de Kwartiertelling van vlinders. De Kwartiertelling kwam in het blok Onderzoeken, nu en in de toekomst aan de orde. Voor de onderstaande beschrijving heb ik de tekst gebruikt van deze link van de Vlinderstichting: www.vlinderstichting.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/kwartiertelling-vlinders-levert-erg-veel-informatie-ook-in-het-buitenland

Kwartiertelling van vlinders levert erg veel informatie, ook in het buitenland. Het vlinderseizoen is al weer enige tijd losgebarsten. Gelukkig geven heel veel mensen het al door als ze ergens vlinders zien (bijv. via Waarneming.nl en Telmee.nl), maar via de nieuwe Kwartiertellingen worden die gegevens nog waardevoller en bruikbaar.

Een Kwartiertelling is een relatief nieuwe methode. De naam zegt het al, deze telling duurt vijftien minuten. En je kan alle vlinders die je ziet direct doorgeven in de app ButterflyCount. Snel, gemakkelijk, de taal is instelbaar en je kunt het land kiezen waar je bent.

Hoe werkt een kwartiertelling?

Belangrijk van Kwartiertelling is dat exact bekend is waar er dat kwartier is gekeken en dat alle vlinders die er rondvlogen ook zijn genoteerd. Je loopt een route, doorkruist een graslandje of onderzoekt vijftien minuten lang een mooie bosrand en geeft alle vlinders die je ziet door. Het is een complete lijst en er wordt vanuit gegaan dat soorten die niet zijn genoteerd er ook niet zijn gezien. Als de Vlinderstichting heel veel van die Kwartiertellingen heeft, kunnen daar hele waardevolle analyses mee worden gedaan en kunnen ze, met die gegevens, de vlinders nog beter beschermen. De plek waar je die telling doet kan steeds anders zijn, maar ook steeds hetzelfde. Ook het aantal tellingen bepaal je zelf. Je kunt één kwartiertelling doen of tien achter elkaar.

Ook in het buitenland

Het leuke van ButterflyCount is dat je de app ook kunt gebruiken als je in het buitenland bent. En daar zijn je waarnemingen nog waardevoller, omdat er van veel landen in Europa veel minder kennis is. Leuk om op de camping in Spanje of waar dan ook een Kwartiertelling te doen.

Aanvulling op bestaande methoden

Er bestaan al verschillende portalen om vlinderwaarnemingen door te geven. Waarom dan toch een deze app? Waarnemingen van vlinders die je doorgeeft via Waarneming.nl of Telmee.nl zijn belangrijk voor de goede bescherming van vlinders. Die losse meldingen geven veel informatie over waar bepaalde soorten voorkomen. Daarom is het zo fijn dat heel veel mensen al hun waarnemingen doorgeven. Maar deze manier van melden is niet erg geschikt om voor- en achteruitgang vast te stellen. Daarvoor moet je op een gestandaardiseerde manier jaar in jaar uit tellen. En dat is waar de app ButterflyCount in voorziet.

Doe mee!

Wil je meedoen? Download dan ButterflyCount op je tablet of mobiel en ga Kwartiertellingen doen! In het parkje achter je huis, in het bosje verderop, op de landbouwweg waar je dagelijks de hond uitlaat en bij de camping in Frankrijk. Alle gegevens zullen worden opgeslagen (de Nederlandse gegevens komen in de Nationale Databank Flora en Fauna) en worden gebruikt voor de bescherming van die vlinders.

Voor onder andere de meer technische zaken, zie de site van de Vlinderstichting, gebruik het zoekwoord 'Vlinderstichting Kwartiertelling' in een zoekmachine.

ButterflyCount

bron: play.google.com/store/apps/

Broedvogeltelling op Gunterstein (3)

door Maarten Drost en Menko Vlaardingerbroek

Vorig jaar heeft de vogelwerkgroep het westelijk deel van het landgoed Gunterstein geïnventariseerd dat het dichtst bij het landhuis ligt, dit jaar inventariseren we het deel van het landgoed dat ten oosten van de Scheendijk ligt. Dit gebied bestaat voornamelijk uit weiland (20,6 ha, Natuur Netwerk Nederland-agrarisch, sinds 2015 biologisch beheerd) en uit populierenbos (12,9 ha, NNN-natuur). Het noordelijke deel van het bos was essenhakhout sinds ongeveer 1875. In de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw is het omgevormd tot populierenbos voor de houtproductie. Ook is toen het zuidelijke bosperceel ontstaan als een met populieren aangeplant weiland. Omdat het kappen van de populieren tegenwoordig niet rendabel meer is, heeft de eigenaar besloten de bomen te laten staan en ontwikkelt het bos zich nu op natuurlijke wijze. In het westelijke deel is het populierenbos al sterk in verval (te zien aan de het onregelmatige patroon op de kaart, bos ZW). Ook de Meent, de weg die van de Scheendijk naar de Loosdrechtse plassen loopt, behoort tot het telgebied (4,8 ha).

Kaartje van het telgebied

bron: Maarten Drost

De vogelwerkgroep (Maarten Drost, Jan Franssen, Leo Thijssen, Menko Vlaardingerbroek en Lia Oosterwaal) heeft tot nu toe vijf keer 's ochtends vroeg geteld (23 maart, 6 en 20 april, 4 en 11 mei) en de waarnemingen geregistreerd in het portaal van de Sovon. De looproute is in rood aangegeven, bos geel omrand.

Van de volgende vogelsoorten hebben we broedgevallen of territoria vastgesteld:

Grauwe gans (2), Wilde eend (4), Koekoek (2), Houtduif (1), Havik (1), Kleine bonte specht (1), Grote bonte specht (2), Pimpelmees (2), Koolmees (8), Boerenzwaluw (1), Cetti's zanger (1), Staartmees (2), Fitit (3), Tjiftjaf (~20), Kleine karekiet (1), Zwartkop (~20), Tuinfluiter (12), Winterkoning (±20), Merel (4), Zanglijster (1), Grote lijster (1), Roodborst (2), Gekraagde roodstaart (3), Huismus (2), Heggenmus (4), Witte kwikstaart (3), Vink (14), Putter (2).

Sommige vogels, zoals Witte kwikstaart, Huismus en Heggenmus, zien en horen we vooral langs de Meent waar wat vakantiehuisjes staan en een haventje is. Dit is het gebied met de

Tuinfluiter

foto: Aart Reitsma

hoogste dichtheid aan territoria (8,9/ha). Andere soorten, zoals Kleine bonte specht, Grote lijster en Gekraagde roodstaart, zien en horen we alleen in het bos. Het bos heeft een iets lagere dichtheid aan territoria (7,1/ha). Algemene soorten als Tjiftjaf, Zwartkop en Winterkoning broeden zowel langs de Meent als in het populierenbos. In het weiland broeden nauwelijks vogels (0,5/ha); vermoedelijk een enkele wilde eend of grauwe gans in de slootkant, hoewel grauwe ganzen vooral lijken te broeden op de legakkers in de Loosdrechtse plassen, die niet bij Gunterstein (en dus niet bij ons telgebied) horen.

Een aantal soorten dat we vorige jaar op het westelijk deel van Gunterstein aangetroffen hebben ontbreekt in het oostelijk deel: Holenduif, Bosuil, Groene specht en Boomklever. Soorten die we dit jaar wel gevonden hebben maar vorig jaar niet zijn Havik, Kleine bonte specht, Tuinfluiter, Cetti's zanger, Gekraagde roodstaart en Grote lijster.

Andere dieren en planten die we tegenkomen noteren we soms ook. Leuke waarnemingen zijn Hermelijn, Smaragdlibell, Zwartkopvuurkever en Gewone wolvzwever. Gewone veldsla, Grote muur, Waterdrieblad, Beekpunge, Dotterbloem en Wateraardbei zijn de planten die ons opgevallen zijn. Meer waarnemingen zijn te vinden op waarneming.nl (je kunt het best kijken onder Kievitsbuurt).

Gekraagde roodstaart

foto: Aart Reitsma

Geef de CONVO (terug)!

Niet iedereen bewaart de CONVO.

Veel CONVO's komen een tijd nadat ze gelezen zijn op de stapel oud papier terecht. De CONVO kan echter prima gebruikt worden als promotiemateriaal voor onze vereniging. Een beetje naamsbekendheid kunnen we goed gebruiken. Daarom hierbij de oproep om ons kwartaalblad na gelezen te hebben door te geven aan iedereen die er belangstelling in heeft. Of ie oud of nieuw is, maakt niet zoveel uit. Ook het bestuur wil de CONVO actief gaan gebruiken voor promotiedoeleinden.

Heb je CONVO's die je niet bewaart, geef die dan aan een van de bestuursleden. Of neem er een paar mee als je naar de Algemene Ledenvergadering komt.

Dikke boom Rhijneuwen

foto: Tienieke de Groot

In de parken in de stad Utrecht wordt de natuur- en milieu-educatie via de zogeheten Steedes uitgevoerd, door Utrecht Natuurlijk. Zo heb je Griftsteede in het Griftpark waar veel activiteiten plaatsvinden. In Amelisweerd en Rhijneuwen ontbreekt zo'n informatiecentrum en vanuit de gemeente is er ook geen wens om een dergelijke ruimte in het leven te roepen. Echter, niet getreurd, het kan ook op een andere manier hebben we bedacht.

Samen met De Veldkeuken en enkele anderen zijn we bezig een projectplan op te stellen. De nadruk zal liggen op activiteiten als excursies, eventueel lezingen en podcasts, en op digitale communicatie over de waarden van de landgoederen. In De Veldkeuken is al wat informatiemateriaal aanwezig; we willen dit aanbod meer 'body' geven, ook digitaal. Deze ideeën vergen inzet van vrijwilligers en subsidie voor de aanschaf van enkele hulpmiddelen. We hopen in het najaar ons plan in te dienen bij de gemeente.

We wachten niet op subsidie, ons excursieprogramma is ondertussen al gestart. In het voorjaar hebben we een stinzenplanten en een vogelexcursie gegeven in Oud-Amelisweerd. We werken zoveel mogelijk samen met anderen. Zo heeft de Vogelwacht de vogelexcursie verzorgd en een vleermuisdeskundige, die ook

Vrienden van Amelisweerd

door Tienieke de Groot

Wie kent Amelisweerd niet?! Nieuw- en Oud-Amelisweerd en Rhijneuwen trekken jaarlijks meer dan één miljoen bezoekers vanuit Utrecht-stad. En ook uit de omliggende regio en ver daarbuiten. Bijna iedereen komt op de landgoederen om te wandelen, te kanoën, de horeca te bezoeken en/of te genieten van de rust in de natuur. Heel vaak zijn dit herhaalbezoeken.

Als Vrienden van Amelisweerd voeren we al jaren acties tegen de verbredingsplannen van de A27. De aanleg van de weg was immers de reden dat we in 1978 zijn opgericht! Sinds een paar jaar is het bestuur uitgebreid. Nieuwe mensen zorgen voor een nieuwe dynamiek. We kwamen tot de conclusie dat we de natuur- en cultuurhistorische waarden van de landgoederen actiever onder de aandacht willen brengen. Een extra twijg aan onze boom dus. We willen mensen nieuwsgierig maken naar de aspecten waarmee ze nog niet bekend zijn. Zo hopen we dat deze bijzondere landgoederen nog meer gaan waarderen en respecteren. En we hopen dat bezoekers van klein tot groot meer kunnen genieten van het gebied en met meer kennis naar huis gaan dan vóór ze aankwamen. Maar hoe doe je dat?

foto: Tienieke de Groot

actief is in de Zoogdierwerkgroep Utrecht, zal belangstellenden in augustus inleiden in de wereld van vleermuizen.

Eind dit jaar gaan we ons excursieaanbod evalueren en hopen we een positieve reactie gehad te hebben op ons projectplan. Wij willen ons graag inzetten om het voor bezoekers makkelijker te maken zich te verdiepen in de natuur- en andere waarden van deze fantastische landgoederen!

Je kunt meer te weten komen over Vrienden van Amelisweerd op www.vriendenvanamelisweerd.nl. Je kunt ook contact opnemen via info@vriendenvanamelisweerd.nl.

foto: Tienke de Groot

U-pas zaken

U-pashouders kunnen hun contributie bekostigen uit hun budget. U-pashouders die lid willen worden kunnen zich wenden tot de penningmeester: penningmeester@utrecht.knnv.nl

Om inaanmerking te komen voor een U-pas gelden voorwaarden t.a.v. het inkomen die vermeld staan in www.u-pas.nl. U kunt ook bellen met 088-2030630.

Ingekomen berichten

Euro Birdwatch 2022

Normaal gesproken is rond deze tijd bekend wanneer de Euro Birdwatch plaats gaat vinden (www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/euro-birdwatch-2021-beleef-de-vogeltrek).

En normaal gesproken is dat dan de eerste zaterdag van oktober. Maar voor het eerst in ruim 25 jaar gaan we daar mogelijk van afwijken. Want er zijn plannen om de Euro Birdwatch samen te voegen met World Migratory Bird Day (www.worldmigratorybirdday.org/). Wat ons logisch lijkt. Maar daar moet nog een ei

over worden gelegd, en ook dat horen jullie dus nog. Dat we in het najaar een trekvoegevenement blijven organiseren staat echter wel vast.

Jaar van de Merel - update

Het Jaar van de Merel is natuurlijk al een tijdje op streek en vooral dit broedseizoen wordt er werk verricht. Om te beginnen zijn zowel professionele als vrijwillige merelnestzoekers (www.sovon.nl/nl/content/cursus-merelnesten-zoeken-voor-het-meetnet-nestkaarten) actief om o.a. het broedsucces (of het gebrek daaraan) te onderzoeken. Ook jullie zijn natuurlijk van harte welkom om hier aan mee te doen: Nestkaarten | Sovon.nl (www.sovon.nl/nl/nestkaarten).

Daarnaast loopt momenteel ook het onderzoek 'wat eet de merel?', een laagdrempelig project waar iedereen aan mee kan doen. Het loopt vanaf januari, maar instappen kan nog steeds, zie hier voor meer informatie: Instructie 'Wat eten Merels?' | Sovon.nl (www.sovon.nl/nl/content/instructie-wat-eten-merels). En natuurlijk proberen wij en Sovon zoveel mogelijk aandacht aan de merel te schenken, o.a. via Beleef de Lente (www.vogelbescherming.nl/beleefdelente/merel) en de media.

De roeken in Utrecht; stand van zaken

door Frans Coolen

Al een aantal jaren lang volg ik de ontwikkeling van de roeken in Utrecht. Ik ben daarmee begonnen in 2017 toen ik min of meer toevallig een roekenkolonie aantrof langs de Europaweg in Vleuten. Inmiddels heb ik me bij SOVON aangemeld als nestenteller van een roekenkolonie langs de kruising A12/Meerndijk (naast Burger King wegrestaurant). Vanaf 2017 rapporteer ik jaarlijks in deze CONVO over hoe het de roeken in Utrecht ver gaat.

In 2017 waren er drie kolonies, die zich allemaal bevonden ten westen van het Amsterdam-Rijnkanaal: langs de Elektronweg (Leidsche Rijn), de Hindersteinlaan (Vleutendorp) en Europaweg (De Meern). Op de website van Sovon waren nog een vijftal andere locaties vermeld, maar daarvan zijn alle kolonies verdwenen. In 2020 was de kolonie aan de Europaweg verdwenen en in 2021 was dit ook het geval met de kolonie langs de Elektronweg. Daarentegen is er in 2019 een nieuwe kolonie bijgekomen, namelijk de bovengenoemde langs de kruising A12/Meerndijk. Voor alle zekerheid heb ik in het voorjaar nog gecontroleerd of er roeken misschien naar de verdwenen locaties waren teruggekeerd, maar dat was helaas niet zo.

Natuurlijk was ik dit jaar weer benieuwd hoe het zou gaan met resterende twee kolonies van de Gemeente Utrecht. Op 9 maart ben ik gaan kijken bij de Hindersteinlaan. De afgelopen twee jaar had ik daar zes respectievelijk zeven nesten aangetroffen. Dat is een kritisch laag aantal voor een kolonie. Tot mijn grote schrik was er geen nest te vinden en waren er ook geen vogels

te zien. Ik vreesde dus dat ook deze locatie niet meer als kolonie gebruikt zou worden. Als er al nesten waren geweest, dan zouden die door de hevige stormen van medio februari zijn weggevaagd. Ook had ik al vanaf december geen roeken meer in het nabije Maximapark gezien. Een kleine kolonie is extra kwetsbaar, dus het verdwijnen hiervan zou niet onlogisch zijn. Drie dagen later, op 12 maart, kwam de grote verrassing. Ik ging nog eens kijken en hoorde bij aankomst al het bekende roekengekras. Ze hadden in drie dagen tijd drie nesten gebouwd! Met de bouw van een vierde nest waren ze begonnen. Roeken zijn dus ongelooflijk snelle bouwers. De nesten zijn geen wonderen van architectonische bouwkunst, maar knap is het wel.

Wat me toen verder opviel was dat er rond en in de bomen meer roeken aanwezig waren dan je op grond van het aantal nesten zou verwachten. Het leek er dus op dat er nog meer nesten gebouwd zouden gaan worden. Dit bleek inderdaad zo te zijn. Het aantal nesten nam geleidelijk toe tot negen op 1 april. Op 7 april waaide het erg hard (tot windkracht 7), waardoor op 8 april één nest verdwenen bleek. Maar op 12 april was het aantal nesten weer toegenomen tot tien. En op 15 april zelfs tot elf nesten. Bij dit aantal is het gebleven. Dat zijn er dus vier meer dan vorig jaar. Ook nu bleek dus weer hoe snel roeken nesten kunnen bouwen en dat ze zich niet snel door tegenwind uit het veld (= het bos) laten slaan.

Nest bouwend
foto: Frans Coolen

Het blijft een kleine, dus kwetsbare kolonie. Die kwetsbaarheid wordt nog vergroot doordat op het terrein waar de kolonie zich bevindt (ouderenzorgcomplex Spes Nostra) appartementen en huizen gebouwd gaan worden. In het 'intentiedocument' voor de bouw wordt de roekenkolonie gelukkig wel genoemd: 'In een bosschage direct grenzend aan het plangebied zit een roekenkolonie, een zwaar beschermde soort. Deze bosschage bevindt zich buiten het plangebied en zal gehandhaafd kunnen blijven.' Nu maar hopen dat hier voldoende rekening mee wordt gehouden

Nesten Hindersteinlaan
foto: Frans Coolen

en de verstoring beperkt blijft. Dan is er nog een andere toekomstige bedreiging. Langs de Hindersteinlaan wordt aan de overkant een middelbare school gebouwd. Daar ligt nu een open stuk grasland. Op termijn wordt de omgeving rondom de kolonie al met al een stuk onrustiger.

Bij het tellen van de nesten kun je af en toe opvallend gedrag waarnemen. Zo zag ik een keer dat een tweetal roeken vanuit hun nest naar een naastgelegen nest vlogen, waarvan de eigenaren even niet aanwezig waren. Iedere roek pikte een grote pluk nestmateriaal uit het nest en vloog ermee naar het eigen nest. Vervolgens vlogen ze weer naar het buurnest, maar even laten kwamen de burens thuis. Het ontaarde in een hevige ruzie, waarop de indringers schielijk terug naar huis vlogen. De dieven waren verjaagd, maar de buit hadden ze binnen. Roeken zijn geen toonbeeld van voorbeeldig sociaal gedrag.

Rijnenburg
foto: Frans Coolen

Het is me niet duidelijk wat het belangrijkste foerageergebied is van de roeken langs de Hindersteinlaan. Het dichtstbijzijnde en voor de hand liggende terrein is het Maximapark. De kolonie grenst nagenoeg aan het park. Hier zie ik ze echter maar zelden. Mogelijk dat ze vooral foerageren in de achterliggende Themater velden en het Landgoed Haarzuilens. Daar kom ik minder vaak, maar heb er wel eens roeken gezien.

En dan nu de kolonie langs de A12/Meerndijk. Die was ook dit jaar gelukkig ook weer bevolkt. Het is eigenlijk een bizarre locatie. De kolonie bevindt zich in een dubbele rij vrij lage essen, aan de noordkant grenzend aan de afrit van de A12 naar de Meerndijk en aan de zuidkant grenzend aan het wegrestaurant Burger King, omgeven door een groot parkeerterrein. Het is een heel onrustige omgeving met voortdurend verkeerslawaaï. De A12 en de Meerndijk zijn heel drukke wegen. Het lijkt wel of de roeken de reuring opzoeken. Het foerageergebied is de uitgestrekte polder Rijnenburg. Dat is best geschikt, maar om er te komen moeten de roeken altijd over het wegrestaurant en het volle parkeerterrein vliegen, een afstand tot zo'n 200 meter. Tussen de kolonie en het restaurant loopt een smal fietspad, van daaraf kun je de nesten goed tellen. Veruit de meeste nesten bevinden zich in de rij essen die pal ligt langs de drukke afrit. Ook in dit opzicht hebben ze dus gekozen voor de meest onrustige plek. Ik vraag me af hoe lang deze vogels het hier uithouden. Desalniettemin telde ik dit jaar 53 nesten, 7 meer dan vorig jaar. Ik kan dus tot geen andere conclusie komen dan dat ze het hier goed naar de zin hebben. Een eind verderop, midden in de polder staat een groep bomen waarin zich vroeger een kolonie bevond. Ik zou ze dus een goed verhuisadvies kunnen geven.

A12-Meerndijk. Roekennesten in bomen midden op de foto.
foto: Frans Coolen

De vraag blijft wat nu het meest bepalend is voor roeken om al dan niet een kolonie te vormen of te verlaten. Het is een groot raadsel hoe deze dieren onderling tot een besluit komen. Ze moeten een vermogen hebben om collectief te communiceren en af te stemmen. In een kolonie lijkt geen hiërarchische structuur aanwezig te zijn. Tijdens de broedperiode gedragen de roeken zich opgewonden, lawaaierig en ruzieachtig ten opzichte van elkaar, het lijkt 'een zootje ongeregeld'. Er lijkt dus ook geen sprake te zijn van iets als 'follow the leader'. Misschien is hier ooit onderzoek naar gedaan, maar daarvan is mij niets bekend.

Het totaal aantal nesten in de Gemeente Utrecht gedurende de afgelopen jaren bedraagt: 60 in 2020, 53 in 2021 en 64 in 2022. Je kunt dus zeggen dat de populatieomvang per jaar wisselt,

maar in grote lijnen stabiel is. Toch hou ik mijn hart vast. De ene kolonie is erg klein en de andere bevindt zich op een onrustige locatie. De tijd zal het leren, en ik blijf het volgen.

Activiteiten afgelopen periode

door Renee Lommen

Fietsen bij Soesterberg bij vliegveld, 21 maart

Op de fiets vanaf Utrecht naar vliegbasis Soesterberg en naaste omgeving: bekend vanwege de vele Veldleeuweriken die er broeden. We hadden zonnig, fris weer: maar de Leeuweriken lieten zich horen. Deze keer konden we niet de hele landingsbaan af fietsen: was al afgesloten i.v.m. het broedseizoen. Landschappelijk een prachtig gebied, zo op de uitlopers van de Heuvelrug. We zagen Citroenvlinder, hoorden o.a. Merel, Zanglijster, Boomkruiper, Grote bonte specht.

Omdat we fantaseerden over wat we hier wat verder in het seizoen zouden kunnen aantreffen, besloten we deze excursie nogmaals later in te plannen en dan ook de brandvijvers en poelen op landgoed de Paltz goed te gaan bekijken.

Stinzenplanten op de buitenplaats Nijenrode, 27 maart

Zo'n 18 mensen bewonderden de buitenplaats, het kasteel, het kasteelterrein en de mooie planten.

In 1270 werd het kasteel gebouwd op een natuurlijke zandplaat aan de Vecht, de enige verkeersweg vanuit het noorden naar Utrecht. De plek lag gunstig voor tolheffing en was gemakkelijk te verdedigen doordat geen vijand zich in het omringende veengebied zou wagen. Dat veranderde toen het kanon werd

foto: Renee Lommen

uitgevonden. De kastelen kregen een functie als plezierig zomerverblijf. Het omringende terrein werd herschapen tot een lusthof, waar men onbezorgd kon recreëren. De eerste duidelijke plattegrond dateert van 1678. Daar is de lanenstructuur en de ligging van sloten nog van overgebleven.

Ook het terrein aan de zuidkant met het hertenkamp en een boomgaard dateert uit die tijd.

Nijenrode bezit een opmerkelijke verzameling van stinzenplanten, met als grootste beroemdheid de Bostulp die maar op enkele plaatsen in Nederland groeit en bloeit. Die fraai gele tulp komt oorspronkelijk uit Zuidoost-Europa. Ze is waarschijnlijk in de tweede helft van de zestiende eeuw via Italië als sierplant ingevoerd en in ons land hoofdzakelijk op oude landgoederen te vinden en daar zeldzaam. Alleen in Friesland is deze wilde tulp plaatselijk vrij algemeen. Op Nijenrode staan er tienduizenden, waarvan er elk jaar een paar duizend in bloei komen.

Al deze planten zijn lang geleden door de toenmalige bewoners van het landgoed aangeplant om de tuin al vroeg in het voorjaar aantrekkelijk te maken. Stinzenplanten bloeien voordat het bladerdek van de bomen schaduw geeft. Het park is beroemd om de grote verscheidenheid aan stinzenplanten zoals Knikende vogelmelk, Holwortel, Aronskelk, Oosterse sterhyacint, Maagdenpalm, Bosanemoon, Kievitsbloem, Dichtersnarcis. Ook talloze Voorjaars- of Vingerhelmbloemen die veel op Holwortel lijken, te onderscheiden aan het handvormige schutblaadje onder elke bloem.

Ook zien we een blauw bloeiend bolgewas, dat sprekend lijkt op de Wilde hyacint, maar een ronde bloemtros en breder blad heeft: de Scilla liliohyacinthus, afkomstig uit de Pyreneeën. Nijenrode is in de herfst beroemd om zijn paddenstoelen.

Vogels- en plantenexcursie Fort Honswijk, 10 april

Een prachtige dag, na weer eens zo veel dagen regen en hagel. We zijn met 7 personen.

Leo Thijssen vertelt iets over het ontstaan van het fort en de forten hier in de buurt. De forten verdedigden het inundatiekanaal waarmee het gebied bij oorlogsdreiging onder water gezet kon worden. Het 'verdronken bos' is blank gezet om dat in beeld te brengen.

foto: Renee Lommen

Daarna gaan we op pad.

Iedereen is verrast door het landschap en de vele vogels die we zien. De Purperreiger en Fitis bleken weer terug van de winter-trek. De Purperreiger liet zich goed zien. In het verdronken bos hoorden we de Heikikker, ook al zo'n voorjaarsaankondiger. We nemen ons allemaal voor om hier nog eens naar terug te keren. Daarom een lijst met vogel waarnemingen en een kaartje. Voor planten was het eigenlijk nog te vroeg in het jaar.

In het gebied lopen ook twee klompenpaden. Leo Thijssen heeft voor ons een wandeling gemaakt die deels deze paden volgt. We hadden geen tijd om de hele wandeling te doen omdat er onderweg zoveel te zien was.

Gezien: Huismus, Heggemus, Winterkoning, Roodborst, Zwartkop, Pimpelmees, Koolmees, Staartmees, Fitis, Tjiftjaf, Spreeuw, Ooievaar, Blauwe reiger, Grote zilverreiger, Purperreiger, Scholekster, Kievit, Buizerd, Holenduif, Houtduif, Fazant, Kuifeend, Wilde eend, Waterhoen, Nijlgans, Brandgans, Grauwe gans, Fuut, Gaai, Ekster, Zwarte kraai, Kauw, Blauwborst, Rietgors, Cetti's zanger, Waterral, Roodborsttapuit, Graspieper, Groene specht, Grote bonte specht, Witte kwikstaart, Oranjetipje, Akkerhommel en Heikikker gehoord.

Eempolder, 25 april

De derde-maandag-van-de-maand-excursie. We vertrokken vroeg om 8.30 uur uit Utrecht. We waren met zijn tweeën en het regende en het was koud in vergelijking met voorgaande dagen. We liepen op de dijk in de Eempolder, het was niet druk. We zagen schapen, veel schapen die lagen te herkauwen. Een Rietzanger, een Fuut en zowaar wat Tureluurs, Kieviten en Grutto's. In de vogelhut bij het Veluwemeer zochten we beschutting, dronken koffie en kwamen we wat bij. We lazen een stuk verderop het bordje:

foto: Renee Lommen

Ja, dat het in de Eempolder bij mooi weer druk kon zijn, realiseerden we ons. Maar dat zulke maatregelen bedacht waren, vonden we opmerkelijk.

Veel ganzen, veel Pinksterbloemen, zelfs een Leeuwerik hoorden we op een wat droger moment. Het is duidelijk een heel nat gebied met een verhoogd waterpeil.

Ook zonder zon en met veel wind en regen blijft het een mooi gebied. Het is dan wel verstandig om behoorlijk wat laagjes kleding over elkaar aan te doen.

Activiteiten komende periode

door Renee Lommen

Publieksexkursie Vechtoeverpark, 2 juni

Zie elders in deze CONVO

Excursie naar de Heemtuin van de Vereniging Natuur & Milieu, IVN-afdeling Wijk bij Duurstede, 11 juni

IVN-afdeling Wijk bij Duurstede is begonnen met deze tuin begin negentiger jaren. Uitgangspunt daarbij was om op kleine schaal de diversiteit aan natuurlijke vegetatietypen in de omgeving weer te geven. De Rijn is met haar wisselende waterstanden en verlegging van stroomgeulen in hoge mate bepalend geweest voor de vorming van de bodem, vegetatie en landschap rondom Wijk. Kenmerkend zijn de zandige ruggen dicht langs de rivier (rivierduinen) en de nattere laaggelegen delen daarachter met een vaak zware kleibodem, afgewisseld met strangen stilstaand water. De afwisseling van hogere en lagere gronden met verschillen in bodemsamenstelling en vochtgehalte, de talrijke overgangen van land naar al dan niet stromend water en de verschillen in microklimaat zorgen voor een grote verscheidenheid aan leefomstandigheden voor plant en dier. Het is deze verscheidenheid die zorgt voor de zeer soortenrijke 'stroomdalflora'; die staat model voor de heemtuin. Nu, 30 jaar later zijn de 14 gebiedjes die we onderscheiden te voedselrijk geworden en op elkaar gaan lijken. De werkgroep Heemtuin (6 vrijwilligers) is nu een paar jaar bezig om samen met de gemeente de heemtuin te revitaliseren. Van 'Kiem' en 'Groen aan de buurt' zijn al diverse subsidies succesvol aangevraagd.

Heemtuin

bron: www.ivn.nl/afdeling/wijk-bij-duurstede-vnmw/werkgroep-heemtuin

Tijdens de rondleiding zullen we steeds stilstaan bij: wat willen we de inwoners van onze gemeente laten zien met het gebiedje waar we voor staan, hoe is de staat van het gebiedje, moet er nog het een en ander gebeuren (revitalisering of structureel beheer), of is er juist al het een en ander gebeurd. Na de rondleiding is er nog de gelegenheid om zelf wat rond te lopen.

Op de website www.ivn.nl/afdeling/wijk-bij-duurstede-vnmw/werkgroep-heemtuin staat uitvoerig ieder gebiedje beschreven, lees je het logboek (ook van jaren terug) en is een samenvatting geplaatst van het boek van Dr. G. Londo dat gebruikt is door de werkers van het eerste uur, die dit moois voor de gemeente Wijk bij Duurstede gecreëerd hebben.

Opgave via utrecht.knnv.nl/agenda/

Jubileumdag, 19 juni

Zie elders in deze CONVO

KNNV weekend Drentsche Aa, 24-26 juni

Er is nog plek voor 2 deelnemers.

Drentsche Aa

foto: Renee Lommen

Eind mei komt voor de deelnemers een email met nadere informatie. Vervoer op het weekend lijkt geen probleem. Voor meer informatie zie utrecht.knnv.nl/agenda/knnv-weekend-drentsche-aa-24-26-juni/.

Pimpernelblauwtje excursie naar 'de Moerputten', 23 juli

Na een eerste excursie in 2016 nu voor de derde keer de mogelijkheid om in dit gebied bij Den Bosch het Pimpernelblauwtje te spotten.

Pimpernelblauwtje

foto: Renee Lommen

Het Pimpernelblauwtje is bijzonder omdat het zo kwetsbaar is. Alle omstandigheden moeten kloppen. Grote pimpernel (de waardplant) en een bepaald soort Knoopmieren die helpen met de larven. Verder is de Moerputten een prachtig gebied en ook het Oranje zandoogje vliegt er veelvuldig. En de Blauwe knoop (plant) is ook prachtig. Belangrijkste is dat het mooi weer is om deze (unieke) vlinder te zien, maar dat is niet te beïnvloeden. Met de trein naar Den Bosch (10.30 uur aankomst op station Den Bosch) en daarvandaan gaan we samen met de bus naar de Moerputten bij Vught. Op de heenroute doorkruisen we het

gebied via het bijzondere vlinderpad (we zijn benieuwd naar de flora-ontwikkeling), terug lopen we over de oude spoorbrug. Opgave via utrecht.knnv.nl/agenda/.

Insectenexcursie Nieuw Amelisweerd, 25 juni

Amelisweerd bevat niet alleen indrukwekkende oude, dikke en hoge bomen; er vliegen in de graslanden, langs zonnige bosranden en de Kromme Rijn uiteraard ook insecten. Maar welke soorten kan je tegenkomen, en waar vind je die? De Vrienden van Amelisweerd organiseren een insectenexcursie in Nieuw Amelisweerd. Samen met stadsecoloog Floris Brekelmans gaan we op zoek naar dagvlinders, hommels, libellen, en misschien nog meer insectengroepen, en proberen we die op naam te brengen.

bron: www.vriendenvanamelisweerd.nl/insectenexcursie-zaterdagmiddag-25-juni/

Aanmelden kan tot 23 juni via info@vriendenvanamelisweerd.nl. We verzoeken iedereen een klein bedrag (minimaal €3,00) over te maken op rekeningnummer NL21 INGB 0004 056 570 Vereniging Aktie Amelisweerd te Utrecht met aansluitend een mailtje naar info@vriendenvanamelisweerd.nl. Dit bedrag komt ten goede aan onze activiteiten voor het behoud en ontwikkeling van de (natuur)waarden op de landgoederen.

Na aanmelding krijg je een bevestiging en we sturen uiterlijk twee dagen van tevoren per mail de informatie waar en hoe laat we verzamelen.

Wandelen in Stille Kern te Zeewolde, 28 augustus

Daar willen we het Boswachterspad gaan lopen: 5,5 km. Dit gebied is onderdeel van het Horsterwold bij Zeewolde. Het is een

Tuurtoren

bron: www.visitflevoland.nl

veelzijdig landschap: er is een waterplas, oevervegetatie, loofbos, weide, zandgrond.

Boeiend voor vogels (Zomertortel), insecten, planten.

Ook is er een 12 meter hoge Tuurtoren waar vanaf je een prachtig uitzicht hebt. Helaas is het gebied slecht bereikbaar met het openbaar vervoer. Dit betekent: met elkaar meerijden of fiets op de trein meenemen naar Nijkerk en vanaf daar fietsen: 13 km, 45 minuten fietsen. Nadere info volgt nog, zie utrecht.knnv.nl/agenda/.

Excursies op de 3e maandag van de maand:

Fietstocht door Bethunepolder, 18 juli

Verzamelen: 10.00 uur, hoek Westbroekse Binnenweg/Maarsseveensevaart.

We fietsen langs Bethuneweg, Middenweg (plasjes met mogelijk Steltkluut), Veenkade, Nieuweweg (de Strook), Dwarsweg, langs het Tienhovenskanaal (Zwarte stern) en via Achterwetering terug naar Utrecht of via Westbroek terug naar het startpunt. De polder blijft een boeiend gebied in ontwikkeling: hogere waterstanden, meer ondiepe plassen, toename kruiden in voormalige weilanden. In ieder geval: het is een mooi afwisselend gebied!

Opgave via utrecht.knnv.nl/agenda/.

Bethunepolder

bron: Google maps

Heidestein, Bornia 15 augustus

Nadere informatie volgt via utrecht.knnv.nl/agenda/.

bron: www.opdeheuvelrug.nl/plan-je-bezoek/routes/1663554356/wandelroute-bornia-2

Watertuintjes Merwedekanaal

door Cockie Streng

Zoals eerdere CONVO's gemeld zijn de watertuintjes in het Merwedekanaal versleept in verband met werkzaamheden aan de kades. Er is in 2021 aan de eilandjes gewerkt om het drijfvermogen te verbeteren en er zijn nieuwe planten opgezet. Ze zijn gestald tussen 2 woonboten en hebben daar overwinterd.

Zinkende tuintjes
foto: Cockie Streng

Op 5 april 2022 troffen we de watertuintjes aan zoals op de foto's te zien is. De planten beginnen al weer uit te lopen, de meerkoet zit op het nest, maar over het drijfvermogen van de eilanden zijn we niet tevreden.

Meerkoet op watertuintje
foto: Cockie Streng

We (dat zijn Lies König, Ben Nijssen en Cockie Streng) besluiten om kurkplaten aan te schaffen. Dat wordt betaald uit de subsidie van het Ger van Zanenfonds van de KNNV. We hebben de kurkplaten verzaagd tot balken van 8x8x50cm en hebben die onder de eilandjes bevestigd.

Prototype klein vogeleiland
foto: Lies König

Het drijfvermogen van de kurk blijkt enorm en de eilandjes liggen nu weer goed op het water.

Verder is er een prototype gemaakt van de constructie van kleinere vogeleilandjes van 50x50, op de foto nog zonder beplanting.

Het terugplaatsen van de eilandjes gaat pas later in het jaar gebeuren. De vakanties van de werkenden en bootsman Frits sluiten aardig op elkaar aan, dus het werk ligt voorlopig stil. Wordt vervolgd.

Watertuintje op de kant trekken
foto: Cockie Streng

KNNV
vereniging voor veldbiologie

Indien onbestelbaar retour: Beethovenlaan 21, 3533 ER Utrecht

Activiteiten in Vogelvlucht

Voor details zie utrecht.knnv.nl/agenda/

2 juni	Publieksexcursie Vechtoeverpark
11 juni	Heemtuin Wijk bij Duurstede
19 juni	Jubileumdag KNNV afdeling Utrecht
24-26 juni	KNNV weekend Drentsche Aa
25 juni	Insecten Nieuw Ameliswaard
18 juli	Fietstocht Bethunepolder
23 juli	Excursie de Moerputten
15 aug	Heidestein-Bornia
28 aug	Stille Kern Zeewolde

Contributie al betaald?

door Maarten Drost

Gelukkig hebben 187 leden hun contributie 2022 al betaald (t/m 20-5-2022 verwerkt). Helaas hebben 2 leden hun contributie nog niet betaald. Dit betreft de volgende lidnummers: 34596 en 34703.

Deze nummers staan op de adressticker van de CONVO.

Als u email gebruikt en geen aanmaningen heeft ontvangen, controleert u dan alstublieft de spamfolder. Als ze daar wel in zitten, dan graag dit mailadres als 'betrouwbaar' aangeven. Ik ontvang dan graag een email naar penningmeester@utrecht.knnv.nl met 'KNNV is nu betrouwbare verzender'.

Zo niet, stuur dan een mail naar penningmeester@utrecht.knnv.nl en cc naar ledenadministratie@utrecht.knnv.nl met 'nieuw mailadres'.

In ieder geval graag per ommegaande € 31,25 overmaken op: NL96INGB0000512683 t.n.v. Kon. Ned. Natuurhistorische vereniging, afd. Utrecht; graag met vermelding van naam, zeker als de tenaamstelling van de rekening vanwaar de betaling afgeboekt wordt, afwijkt van uw eigen naam.

Voor elke excursie staat het aanmeldingsformulier op utrecht.knnv.nl/agenda/

De CONVO is de periodiek van de afdeling Utrecht van de KNNV en verschijnt vier keer per jaar. Sluitingsdatum kopij voor de volgende CONVO: **8 september 2022**. Kopijaanleveren via redactie@utrecht.knnv.nl

Een abonnement op de CONVO zonder lidmaatschap kost €12,50 per jaar (vóór 1 april 2022: €11,50).

Contributie/lidmaatschap 2022: Gewoon lid: € 31,25 (vóór 1 april 2022: €30,25); huisgenootlid: € 13,50 (vóór 1 april 2022: €12,50); jeugdlid*: € 19,00 (vóór 1 april 2022: €18,00) te voldoen op rekening NL96INGB0000512683 t.n.v. Kon. Ned. Natuurhistorische Ver. Afd. Utrecht. Vanaf 1 oktober 2022 bedraagt de contributie €7,00 tot het einde van het kalenderjaar. U-pashouders kunnen hun contributie geheel of gedeeltelijk voldoen uit hun budget. Opzegging van het lidmaatschap vóór 1 november. Leden van de KNNV zijn bij activiteiten van de KNNV verzekerd tegen persoonlijke aansprakelijkheid.

Wil je de verenigingstelescoop voor maximaal 3 weken lenen, neem dan contact op met beheerder Leo Thijssen: ljm.thijssen@casema.nl

*Het jeugdlidmaatschap geldt tot en met het kalenderjaar waarin men 25 wordt.